

25 Ιουλίου 2021

Ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ (Λαμπρόπουλος Βαρνάβας Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος περιγράφει τοὺς δύο δαιμονισμένους, πού συνάντησε ὁ Χριστὸς στὴ χώρα τῶν Γεργεσηνῶν, μὲ τὶς λέξεις «χαλεποὶ λίαν», δηλαδή «πολὺ φοβεροὶ καὶ ἐπικίνδυνοι»· τόσο ἐπικίνδυνοι, ὅπου δὲν μποροῦσε κάποιος νὰ περάσει ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ζοῦσαν.

Ἡ χειρότερη δαιμονοπληξία

Ὅμως σ' αὐτὸ πὸν ἔχει λεχθεῖ, ὅτι ἡ μεγαλύτερη ἐπιτυχία τοῦ διαβόλου εἶναι νὰ πείθει τὸν ἄνθρωπο ὅτι δὲν ὑπάρχει, θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθεῖ ὅτι μία ἐξίσου ἐπιτυχημένη παραπλάνηση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν διάβολο εἶναι ἡ ἀντίληψη ὅτι δαιμονόπληκτος εἶναι μόνον αὐτὸς πὸν κυλιέται στὴ γῆ βγάζοντας ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τρίζοντας τὰ δόντια.

Ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας παρουσιάζει ὡς δαιμονόπληκτο τὸν κάθε ἄνθρωπο, πὸν ἐκούσια ὑποδουλώθηκε σὲ κάποιον πάθος, ὅσο μικρὸ κι ἂν φαίνεται. Γιατί, ὅπως λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, «καὶ τὸ σπυργίτι, ἔστω κι ἂν δὲν ἔχει πιαστεῖ ὀλόκληρο, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὸ ποδαράκι του στὴν παγίδα πὸν τοῦ ἔστησαν, βρίσκεται ὅμως στὴν ἐξουσία ἐκείνου πὸν ἔστησε τὴν παγίδα». Καὶ ἄλλου, ἀναφερόμενος ὁ Ἅγιος στὴν περίπτωση τοῦ ἀνθρώπου πὸν πιάνεται στὴν παγίδα ὄχι ἀπὸ τὸ πόδι ἀλλὰ ἀπὸ τὴν τσέπη του, δηλαδή στὸν φιλάργυρο, λέει: «Στὴν περίπτωση τῶν δαιμονισμένων τῶν Γεργεσηνῶν οἱ δαίμονες ὑποχώρησαν στὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου καὶ βγῆκαν ἀμέσως ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ὑποδουλωμένος ὅμως στὴ φιλαργυρία, οὔτε στὸ πρόσταγμα τοῦ Χριστοῦ ὑποχωρεῖ, ὄχι ἐπειδὴ εἶναι ἰσχυρότερος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς ποτὲ δὲν μᾶς φρονηματίζει χωρὶς τὴ θέλησή μας».

Καὶ καταλήγει ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος: «Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ ζῶ μὲ χίλιους δαιμονισμένους, παρὰ μὲ ἕναν πὸν ὑποφέρει ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀρρώστια τῆς φιλαργυρίας. Τί παρόμοιο μποροῦν νὰ κάνουν ὅλοι μαζί οἱ δαιμονισμένοι μὲ αὐτὸ πὸν τόλμησε νὰ κάνει ὁ Ἰούδας; Ἄν κάποιος μποροῦσε νὰ δεῖ καθαρὰ τὸν δαίμονα πὸν βρίσκεται μέσα σὲ ἕναν τέτοιο ἄνθρωπο, θὰ διαπίστωνε ὅτι εἶναι πολὺ πιὸ ἄγριος καὶ μανιώδης ἀπὸ αὐτοὺς πὸν βγῆκαν ἀπὸ τοὺς δαιμονισμένοι τῶν Γεργεσηνῶν».

Ποιὸς τοὺς ξεκουράζει καὶ ποιὸς τοὺς τυραννεῖ;

Ἐπομένως, ἡ κεντρικὴ πύλη εἰσόδου τῶν δαιμόνων στὸν ἄνθρωπο δὲν εἶναι τὰ ματιάσματα, οἱ κατάρεις ἢ τὰ μάγια ποὺ τοῦ κάνουν -ἢ συνήθως νομίζει ὅτι τοῦ κάνουν- οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ ἡ ἐκ μέρους του καταφρόνηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ· ἡ ἀντικατάσταση τοῦ «γενηθήτω τὸ θέλημά σου» μὲ τὸ «γενηθήτω τὸ θέλημά μου». Τότε, μάλιστα, δίνουμε στὸν διάβολο «ἄδεια διακοπῶν». Ἡ μεγαλύτερη ἀφορμὴ ξεκούρασης γιὰ τὸν διάβολο εἶναι τὸ νὰ κάνουμε ἐκεῖνα τὰ θελήματά μας, ποὺ δὲν συμφωνοῦν μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Γιατί τότε, ὅπως λέει καὶ ὁ ἀββὰς Ποιμένας, «παύουν νὰ μᾶς πολεμοῦν οἱ δαίμονες, ἀφοῦ δαίμονες γίνονται τὰ ἴδια τὰ θελήματά μας. Καὶ αὐτὰ μᾶς τυραννοῦν καὶ μᾶς θλίβουν».

Οἱ δαίμονες τυραννοῦνται, θλίβονται καὶ ἐκδιώκονται μόνο ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὄχι μόνο φεύγουν γεμάτοι τρόμο, ἀλλὰ ζητοῦν τὴν ἄδειά του ἀκόμα καὶ γιὰ νὰ μποῦν σὲ χοίρους. Τόσο ἀνύπαρκτη εἶναι ἡ ἐξουσία τους πάνω στὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, καὶ πολὺ περισσότερο στὰ λογικὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ποὺ τὸν ἀγαποῦν καὶ ἐλεύθερα ἐπιλέγουν νὰ ἀναζητοῦν τὴν παντοδύναμη προστασία του. Ἄρα, μετὰ τὸν Θεό, τὸ μεγαλύτερο φόβητρο τῶν δαιμόνων εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ χαίρεται νὰ ἐπαναλαμβάνει τὸ ψαλμικό: «Πάντοτε βλέπω τὸν Κύριο νὰ στέκεται στὰ δεξιὰ μου, γιὰ νὰ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ κανέναν κίνδυνο ἢ φόβο» (Ψαλμ. 15,8).

Ἀντίθετα, ὅσο πιὸ πολὺ ὁ ἄνθρωπος ἀρέσκεται νὰ κυλιέται στὸν βόρβορο τῶν ἁμαρτωλῶν ἡδονῶν, ὅσο πιὸ «χοιρώδης» -κατὰ τὸν χρυσορρήμονα Ἰωάννη- γίνεται, τόσο πιὸ «εὐεπιχείρητος» καὶ εὐάλωτος καταντάει στὶς δαιμονικὲς ἐνέργειες, ἔστω κι ἂν δὲν καταλήξει τελείως δαιμονόπληκτος.

Τρυφὴ ἢ κόλαση;

Ἐνα παρόμοιο βόλεμα στὸν βοῦρκο τῶν παθῶν τῆς φιληδονίας καὶ τῆς φιλαργυρίας ἔκανε καὶ τοὺς κατοίκους τῶν Γεργεσηνῶν νὰ μὴν ἀντέχουν τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὴν περιοχὴ τους. Καί, ἀντὶ νὰ τὸν κρατήσουν ὅσο μποροῦσαν περισσότερο κοντὰ τους εὐχαριστώντας τον ποὺ ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴ δαιμονικὴ τυραννία τοὺς δύο πατριῶτες τους, πῆγαν καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ φύγει. Ἡ λυτρωτικὴ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἀντὶ νὰ τοὺς φωτίζει, τοὺς ἔκαιγε. Καί, φυσικά, γι' αὐτό, δὲν ἔφταιγε ὁ Χριστός!

Ὁ ἄββας Ἰσαὰκ ὁ Σύρος λέει ὅτι «ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δίνεται ἀδιάκριτα σὲ ὅλους. Ἐνεργεῖ ὁμως κατὰ δύο τρόπους: Τοὺς μὲν ἁμαρτωλοὺς κολάζει, τοὺς δὲ δικαίους εὐφραίνει». Καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ἐξηγεῖ: «Ὁ Θεὸς κανέναν δὲν κολάζει. Ἀλλὰ ὁ καθένας ἔχει τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν εὐθύνη νὰ κάνει τὸν ἑαυτὸ του δεκτικὸ ἢ ὄχι τῆς μετοχῆς καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ Θεοῦ.

Ὅποιος ἐλεύθερα ἐπιλέγει νὰ δεχθεῖ τὴ χάρη καὶ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ, ζεῖ τὸν Θεὸ ὡς ἀπερίγραπτη χαρὰ καὶ τρυφή· ἐνῶ, ἀντίθετα, ὅποιος ἐλεύθερα ἐπιλέγει νὰ κλείσει τὴν πόρτα στὸν Θεό, ζεῖ τὸν Θεὸ ὡς ἀφόρητη κόλαση».

Ὁ Χριστὸς σεβάστηκε ἀπόλυτα τὸ «εὐγενὲς» αἶτημα τῶν Γεργεσηνῶν. Μπῆκε στὸ πλοῖο καὶ πέρασε στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης, στὴν Καπερναοῦμ. Ἐμεῖς, περιφρονώντας τὶς ὀλέθριες εὐγένειες τῶν Γεργεσηνῶν, ἅς τολμᾶμε νὰ καλοῦμε τὸν Χριστὸ ὅσο πιὸ συχνὰ μποροῦμε, ὄχι ἀπλῶς νὰ μένει στὸν τόπο μας, ἀλλὰ νὰ ἐνθρονίζεται στὴν καρδιὰ καὶ στὸ σῶμα μας, ἐπαναλαμβάνοντας τὴν προσευχὴ ποὺ κάνουμε πρὶν ἀπὸ τὴ θεία Μετάληψη: «Προσέρχομαι σὲ σένα, Χριστέ, παίρνοντας θάρρος ἀπὸ τὴν πολλή σου ἀγαθότητα, γιὰ νὰ μὴ γίνω θυριάλωτος ἀπὸ τὸν νοητὸ λύκο, τὸν διάβολο, ἀπέχοντας γιὰ μεγάλο διάστημα ἀπὸ τὴ θεία σου Κοινωνία».

Πηγή: agiazoni.gr